

arbejdere i henhold til de i foråret 1967 vedtagne overenskomster på arbejdsmarkedet vil opnå i overenskomstperiodens 2. år.

I forslaget til ændring i invalidepensionsloven er endvidere bl. a. stillet forslag om forhøjelse af *invaliditetsbeløbet, erhvervsudygtighedsbeløbet, bistands- og plejetillæggene* samt *invaliditetsydelsen*. Der henvises herom til bemærkningerne til det nævnte lovforslag.

Endelig er der i det samtidigt hermed fremsatte forslag til lov om ændring i lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister stillet forslag om, at det midlertidige *beløb til personlige fornødenheder* til pensionister på alderdomshjem og plejehjem indregnes i det i nævnte lov fastsatte beløb til dette formål, jfr. lovens § 11, ligesom beløbet er foreslået yderligere forhøjet med 2,2 pct. under hensyn til forbedringerne på arbejdsmarkedet i overenskomstperiodens 2. år. Der henvises herom til bemærkningerne til det nævnte lovforslag.

2. Ved nærværende lovforslag stilles der yderligere forslag om en lempelse af dispensationsbestemmelsen i folkepensionslovens § 2, stk. 3, hvorefter der er adgang til undtagelsesvis at tillægge personer, der er fyldt 60 år, pension, når svigtende helbred eller andre ganske særlige omstændigheder taler derfor. Samtidig foreslås der indført en adgang til at indanke kommunalbestyrelsernes afslag på ansøgning om førtidig pension for det i folkepensionslovens § 2, stk. 4, nævnte centrale udvalg, der har den endelige afgørelse af dispensationsansøgningerne.

I et bilag til lovforslaget er de gældende regler og ændringerne heri opstillet som paralleltekster.

Udgifterne ved forslagene.

Udgifterne ved indregning i folke-, invalide- og enkepensionens grundbeløb af det midlertidige tillæg samt ved indregning af det midlertidige beløb til personlige fornødenheder i lomme pengebeløbet til pensionister på alderdomshjem og plejehjem anslås for finansårene 1968-69 og 1969-70 til henholdsvis 100 mill. kr. og 103 mill. kr. De tilsvarende udgifter til midlertidige tillæg androg i 1967-68 97 mill. kr. Statens udgift herved bliver i finansårene 1968-69 og 1969-70 henholdsvis 84 mill. kr. og 86 mill. kr.

Merudgiften ved de foreslåede yderligere forhøjelser — svarende til forbedringerne på arbejdsmarkedet i overenskomstperiodens 2. år — af pensionernes grundbeløb samt af beløbet til personlige fornødenheder til pensionister på alderdomshjem og plejehjem anslås for finansårene 1968-69 og 1969-70 til henholdsvis 65 mill. kr. og 66 mill. kr.

Statens merudgift herved bliver i de nævnte finansår henholdsvis 44 mill. kr. og 55 mill. kr.

Merudgiften ved de foreslåede forhøjelser af invaliditetsbeløbet, erhvervsudygtighedsbeløbet, invaliditetsydelsen samt bistands- og plejetillæggene anslås for de nævnte finansår til henholdsvis 22 mill. kr. og 23 mill. kr. Statens merudgift bliver herved i de nævnte finansår henholdsvis 16 mill. kr. og 21 mill. kr.

Merudgiften ved forslaget om lempelse af dispensationsbestemmelsen i folkepensionslovens § 2, stk. 3, samt ved forslaget om indførelse af en ankeadgang, for så vidt angår kommunalbestyrelsernes afgørelse af spørgsmålet om førtidig folkepension anslås for finansåret 1968-69 til ca. 70.000 kr. og i de følgende år at ville vokse med ca. 70.000 kr. årligt til ca. 700.000 kr. årligt om ca. 10 år. Statens merudgift anslås for finansårene 1968-69 og 1969-70 til henholdsvis ca. 45.000 kr. og ca. 100.000 kr.

Statens samlede egentlige merudgifter ved forslagene, d. v. s. bortset fra udgiften ved indregning af de midlertidige tillæg i grundbeløbene, anslås for finansårene 1968-69 og 1969-70 til henholdsvis 60 mill. kr. og 76 mill. kr.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1.

Ved forslaget skabes der mulighed for i noget videre omfang end hidtil ved dispensation at kunne yde folkepension efter det fyldte 60, år. Dispensation i henhold til den omhandlede lovbestemmelse gives så godt som udelukkende, når der foreligger svigtende helbred. Det er anset for ønskeligt, at det centrale udvalg, der i henhold til bestemmelsen har den endelige afgørelse af dispensationsansøgningerne, i noget højere grad skal kunne tage sociale hensyn i betragtning. Forslaget må endvidere ses i sammenhæng med den ved lov nr. 219 af 4. juni 1965 om invalidepension m. v. gennemførte ændring af aldersbetingelserne for ydelser efter den nævnte lov. Herefter kan invalidepension ikke tilkendes efter det fyldte 60. år. Undtagelse herfra gøres kun for personer mellem 60 og 67 år, som rammes af svær invaliditet. I bemærkningerne til forslaget til den nævnte lov er det bl. a. anført, (Folketingstidende 1964-65, tillæg A, spalte 1375), at der er lagt vægt på, at der ved det fyldte 60. år er adgang til at få tilkendt folkepension, når betingelserne i folkepensionslovens § 2, stk. 3, er opfyldt.

Dispensation vil efter lovforslaget fortsat kun kunne gives undtagelsesvis.

Det kan oplyses, at der ved lov nr. 114 af 3. maj 1961 (Folketingstidende 1960-61, spalte 1610, 1934,